

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂȘCĂ - CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

După opt ani de episcopat.

Scrisoare Pastorală.

GRIGORIE

din îndurarea lui Dumnezeu Episcop ortodox al eparhiei române a Aradului, Ienopolei și Hălmeagului, precum și al părților din Banatul-Timișan.

Iubitului cler și tuturor credincioșilor din eparhia Aradului, dar și pace dela Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Iisus Hristos, împreună cu sulumtarea noastră arhierescă.

În ziua de 12 Iulie a. c. se împlinesc 8 ani de când Dumnezeu a binevoit a-mi da putința să văd roduri sufletești și să mă văd încunjurat de dragostea fililor mei sufletești. Nimic nu este mai plăcut decât mângăerea ce Ni-o dă munca îndeplinită cu inimă curată și conștiința că am agonisit darurile lui Dumnezeu.

Cine dintre noi nu s'a desfătat de atâtea ori în sunetele plăcute ale muzicii? Care ființă omenească nu a simțit plăcere deosebită, văzând creșii înfloriți, sau icoane frumoase zugrăvite pe pânză? Omul cu dela sine putere nu ar face nici muzică, nici chipuri frumoase pe pânză, dacă nu ar fi primit dela Dumnezeu daruri deosebite. Sf. Petru zice: „Fiecare precum a primit darul să-l întrebuițeze, unul pentru altul ca niște buni îngrijitori ai harului celui de multe feluri al lui Dumnezeu (I. Petru 4 v. 10).

La acest adevăr mă opresc eu după opt ani de muncă arhierescă și zic: că nimic nu avem dela noi ci toate le avem dela Dumnezeu, trebuind să muncim fiecare după darurile primite. Muncitorul împovărat de familie grea, care muncește cu mâinile sale ca să-și susțină familia, este și el părtaș al duhului dumnezeesc ca și omul de știință, care descopere mijloace de vindecare a boalelor omenești. Împăratul,

care ca un părinte poartă grije de soarta supușilor săi, cu ajutorul lui Dumnezeu își poartă sceptrul, precum și cerșitorul cu acelaș dar de sus își poartă tolagul cu care bate la ușa inimilor milostive.

Cu acest prilej e bine să ne dăm seama că dacă vom conlucra cu darul dumnezeesc vom săvârși minuni.

Dacă facem o privire retrospectivă asupra vieții noastre românești dinainte de anul 1918 constatăm, că toți românii subjugați popoarelor străine, iubiau cu înfocare idealul național de a deveni odată liberi și fericiți, dar mulți dintre românii nu credeau cu aceeaș înfocare în realizarea apropiată a acestui ideal, iar alții vedeau împlinirea lui numai în vremuri îndepărtate. Idealul național părea mai mult o dragă și sfântă utopie decât un fapt realizabil, fiindcă prea multe și prea aspre erau greutățile cari stăteau împotriva.

Nemăsurată era ura și puterea fizică a a-supritorilor cari ne apăseau.

Ori ce nădejde frumoasă și ori ce ideal îndreptățit în mod firesc ni se par utopii dacă noi le referim numai la socotelile și putințele omenești. Dar scris este „că ce e cu neputință la oameni, este cu putință la Dumnezeu”.

Tot ce se petrece pe pământ fie în do-

menlul fizic fie în domeniul moral, are o legătură directă și neîncetată cu puterea lui Dumnezeu care nici pe o clipă măcar nu-și întrerupe activitatea de supraveghere și ocărnuire a lumii. Idealul național, care multora, li s'a părut o utopie, s'a realizat de fapt cu putere Dumnezeiască și libertatea de mult visată și dorită de neamul nostru s'a realizat și este adevărată, luminându-ne și încălzindu-ne ca și un soare binefăcător.

Dacă multor suflete românești în vremuri grele realizarea idealului românesc li s'a părut o utopie, din cauza împrejurărilor vitrege, cu cât mai vărtos ni se poate părea nouă o utopie realizarea idealului religios care este o parte integrantă a idealului de viață a neamului nostru, mai ales atunci când materialismul și pozitivismul de azi la aparență fac imposibilă realizarea idealului religios.

În ciuda tuturor piedecilor, idealul religios încetul cu încetul se va realiza și chiar fără voința celor răi, din voința lui Dumnezeu. Atmosfera de pace, bunăînțelegere, de blândețe, de puritate, de înălțare, dar mai ales de viçoare sufletească, care se cuprinde în paginile sf. Evangheliei, în mod firesc va trebui să se reverse în unde bogate în viața poporului nostru. Va veni cu siguranță ziua când poporul românesc predat cu totul spiritului evanghelic alături de alte fapte pe terenul culturii, va străluci și cu fapte de o desăvârșită viață creștină, având pe deplin iubirea lui Dumnezeu și stima lumii.

Mărturisesc că am avut ore de deosebită și plăcută emoție sufletească când v-am văzut cu câtă pricepere și cu câtă dragoste muncii fiecare pentru bunul mers al bisericii noastre. Dar bucuria mea atunci a ajuns culmea când scumpul nostru intelectual, conducătorul, îndrumătorul și luptătorul poporului nostru au constituit secția Arad a Frăției ortodoxe și s'au înrolat sub drapelul lui Hristos, făcându-se „ajutoare de munca lui Dumnezeu” (I. Cor. c. 3. v. 9). Iată un pas nou pe terenul realizării idealului religios al poporului nostru.

Pilda iubitorilor noștri intelectuali nu va întârzia să-și aibe roadele binecuvântate și în masa largă a credincioșilor noștri, dându-ne licoana unui pom frumos în care trunchiul, rădăcina, frunzele și florile lucrează împreună.

Marea regină Victoria, a Angliei ca și actualul rege al Britaniei Gheorghe V-lea nu se sfiesc să mărturisească public că la baza puternicului imperiu britanic este așezată Biblia și iubirea față de învățăturile cari se cuprind în aceasta carte sfântă.

Iubitul nostru Rege Carol II-lea dă aceeaș pildă de credință, spovedindu-se și împărtășindu-se în fiecare an.

Dând considerația cuvenită tuturor muncitorilor pe ogorul culturii românești, eu zic către toți: Înainte prin evanghelle! Prin sfânta Evanghelie vom birui cu siguranță toate greutățile, de ori și ce ordin, cari ne stau în cale, vom soluționa toate problemele, și vom realiza toate aspirațiunile noastre frumoase.

Frumoase nădejdi avem și vă întreb ce ar putea să fie mai trist și mai înspălmântător pe lume decât *viața fără de nădejde* în Dumnezeu. Omul este o ființă slabă, lui li trebuie timp și muncă ca să realizeze un lucru. Cine nu are nădejde că va duce la isbândă lucrul început după o zi două, după o pledică mică se descurajează și toată lucrarea lui se zădărnicește. Cine citește viața sfinților, viața generalilor vestiți ca Napoleon, Alexandru cel Mare sau a suveranilor mari, numai acela poate spune ce rol mare, decisiv are în viața oamenilor nădejdea. Sunt oameni cu învățătură și avere multă, vecinic triști și vecinic îngândurați și sunt iarăși oameni săraci cu familia împovărată cu copii și griji multe, și totuși sunt pururea veseli, fiindcă aceștia au ce nu au ceilalți: *nădejdea în Dumnezeu*.

Fără nădejde nu este viață, nu este muncă plăcută și nu este izbândă.

Iubiții mei suflați, să cultivăm în primul rând în întreaga noastră viață darurile cele mai alese ale lui Dumnezeu, credința, iubirea și nădejdea, fiindcă așa a orânduit Dumnezeu și așa pretinde și viața noastră.

În pustietățile Africii sunt niște clădiri mărețe numite piramide. Tot felul de popoare au trecut pe aici, vremuri lungi s'au scurs, dar piramidele făcute cu atâta oboseală au rămas, și cu dănele și numele și faima celor ce le-au clădit.

Este sigur că și viața noastră va trece, dar faptele noastre bune, asemenea piramidelor vor rămâne pe pământ. Atât rămâne după fiecare om: fapta. Dar fapta, care să rămână și să ne păstreze numele și amintirea nu este fără credință, fără iubire și fără nădejde.

Iată marele adevăr care s'a înrădăcinat în sufletul meu, care vă păstoresc de 8 ani de zile. Nu am făcut în acest timp altceva decât să urmez pe Dl nostru Iisus Hristos, de a-mi pune sufletul meu în toate zilele pentru fericirea turmei mele. Trebuie să mărturisesc că nu m'am simțit niciodată singur, fiindcă cu mine l-am simțit pe Atotmilostivul Dumnezeu, care m'a ajutat să trezesc sufletele tinerilor și

bătrânilor, ale învățaților și neînvățaților, ale săracilor și bogaților în slujba lui Dumnezeu. Cu mine simțesc pe toți acei preoți, cari muncesc pentru sfânta credință ortodoxă a neamului românesc. Cu mine simțesc pe toți învățații, meseriașii, plugarii și pe toți cari m'au ajutat în străduințele mele. După 8 ani de zile cum zice apostolul Pavel, nu mi se cuvine mie decât să mă laud cu Domnul nostru în rugăciunea zilnică: „Laudă suflete al meu pe Domnul“. Și nu m'am simțit singur, fiindcă iubirii mele, la care este martor Domnul, mi-ați răspuns voi întotdeauna cu iubirea voastră. Tot ce am putut face, mic și mare, întru mărirea lui Dumnezeu am făcut, ajutat de iubirea voastră.

Azi când viu în mijlocul vostru cu sufletul după 8 ani de păstorire zic: „Mântuește Doamne poporul Tău și binecuvintează moștenirea Ta, dă-le lor Doamne *credința* tare a Apostolilor, dă-le *iubirea* de Hristos a martirilor, dă-le lor Doamne *nădejdea* tare și neșimbată a sfinților, cari suferind mil și mil de suferințe au ajuns să-și plece inimele cu fericire la sânul Tău, Amin.

Prea Sfinția Sa Episcopul Dr. Grigorie Gh. Comșa în Timișoara.

Cu ocazia sărbătoririi Sf. Apostoli Petru și Pavel, în 29 Iunie a. c. — Prea Sfinția Sa asistat de consilierul referent Mihail Păcățian, protopopii: Dr. Patrichie Țiucra și Dr. Ștefan Ciorolan, preoții: Melentie Șora, Virgil Popovici, Cornel Vula și diaconul Catedralei Mihail Măclnic, a oficiat sf. liturghie în frumoasă biserică din Timișoara — Fabrică.

Biserica a fost ticsită de un public ales. Răspunsurile au fost date de distinsul cor bisericesc.

În cursul serviciului divin, Prea Sfinția Sa a hirotonit presbiter — duhovnic pe candidatul de preoție Gheorghe Luca pentru parohia Clungani din protopoplatul Hălmeagului.

La sfârșitul sf. liturghii Prea Sfinția Sa a ținut o frumoasă predică despre umilință și credință, care a făcut o adâncă impresiune asupra credincioșilor.

Prea Sfinția Sa, împreună cu suita au fost oaspeții la masă al D-lui prefect Dr. Coriolan Băran, al cărui tată și-a sărbătorit ziua onomastică. La această masă a luat parte și Dl Sever Bocu fostul ministru.

După masă Prea Sf. Sa a făcut vizite mai multor fruntași.

Incheierea anului școlar la Academia teologică.

Sâmbătă 19 Iunie a. c., a avut loc Incheierea solemnă a anului școlar 1932/33 dela Academia teologică ort. română din Arad.

La ora 10 a. m. s'a oficiat în biserica catedrală un Te Deum, de către păr. Rector Dr Teodor Botiș, la care a asistat întreg corpul profesoral și toți studenții. După aceasta rugăciune de mulțumire a urmat în aula Academiei o serbare școlară, de față fiind și P. C. Sa păr. consilier eparhial, Mihail Păcățian, ca reprezentant al P. S. Sale Părintelui Episcop Grigorie, care se afla la București.

În cadrul acestei serbări P. C. Sa Păr. Rector Dr. Teodor Botiș rostește un înălțător și frumos discurs. La început face o dare de seamă despre viața școlară, atât în ce privește învățământul în Academie menționând rezultatul satisfacător, cât și în privința materială, evidențiând greutățile de ordin material, cu cari au trebuit să lupte, în aceste vremuri de acută criză financiară și economică. Apoi, trecând la partea a doua a cuvântării, îndeamnă pe studenți să aibă peste vară o purtare de adevărați studenți în teologie, să fie exemplul de conduită pentru ceilalți tineri, să nu se asimileze cu lumea păcătoasă, făcându-se asemenea ei, ci să fie înțelepți, dovedind că sunt vrednici a fi păstori în via Domnului.

În special se adresează acelor, cari terminând se depărtează de acest institut de cultură în lumina evanghelică. Le spune — prin cuvinte adânc simțite și emoționante — că intrând în viață, să nu descurajeze, dacă se vor lovi de piedicile ce li se vor ivi în cale, ci să persiste în credință și speranță și cu dragoste creștinească să-și ducă la îndeplinire misiunea lor, să nu-și facă din funcțiunea lor de luminători ai poporului o datorie comună, ci să o considere de un apostolat. Cultura și știința teologică ce au primit-o în școală în anii de studiu să le fie pururea de îndreptar în viață. Această cultură să și-o completeze, muncind fără preget. Experiența împreună cu o muncă asiduă pe altarul credinței îi va duce la un rezultat neașteptat. Deviza lor să le fie cuvintele Dumnezeescului Apostol Pavel dela I Cor. IV-1 „Așa să ne socotească pe noi lumea, ca pe niște slugi ale Lui Hristos și ispravnici ai tainelor Lui Dumnezeu“.

Termină mulțumind Providenței divine pentru darurile revărsate asupra lor, cu cari întăriți au putut duce la bun sfârșit munca lor și în acest an școlar, spre preamărirea bisericii noastre strămoșești și a Neamului nostru românesc.

Apoi ia cuvântul Păr. Consilier Mihail Păcățian, care, în numele P. Sf. Sale Părintelui Episcop Grigorie, mulțamește P. C. Sale Părintelui Rector și întregului Corp profesoral pentru munca desinteresată depusă și în acest an școlar spre luminarea celor ce

vor deveni preoți în Eparhia de Dumnezeu păzită a Aradului, iar studenților le adresează cuvinte blânde și de îmbărbătare pentru a putea fi valoroși colaboratori ai P. S. Sale, în viitoarea lor misiune.

Maica Domnului și femeia româncă dela oraș.

Când vorbim de mama româncă, ne gândim natural la milioanele de mame, cari trăesc la sate și de sute de veacuri muncesc cu o egală încordare, atât la vetre, cât și la ogor. Și dacă ne-a dat Dumnezeu atâția bărbați și atâtea femei de seamă, cari au condus destinele neamului, nu este iertat să uităm că sufletele lor sunt alcătuite din dragostea și din munca grea a mamelor. Dela aceste mame pe cari nu știm cum le chiamă și nu le-am văzut unde locuiesc și nu le-am cunoscut munca, a venit ca dintr'o rădăcină adâncită în pământ și nevăzută de ochii oamenilor tot aceea ce putem numi floarea culturii noastre. Sudoarea prin care am câștigat glia românească, este trei sferturi a mamei române și încăpăținarea și răbdarea de piatră, cu care am ținut la aceasta glie, în vremuri nespuse de grele, sunt pe de-a întregul ale mamei române.

Credința strămoșească care a ținut sufletul în oasele noastre de atâteaori zdrobite de dușmani, a răsărit din sufletul curat și sănătos al mamei române, așa cum curge din corpurile sfinților mirul.

Cununa de recunoștință față de această mamă româncă, înzadar am țese-o zi și noapte, fiindcă nu am putea-o da gata niciodată.

Mama româncă a dat totul culturii românești și dânsa ca un adevărat erou nu a cerut nimic în schimb. Exemplul străin a făcut să ridicăm monument și candelă vecinică eroului necunoscut, obiceiul pământului însă ne cere să ridicăm cel mai mare monument al neamului mamei necunoscute, care a născut pe eroul necunoscut, care este un rod al trupinei care se chiamă *mamă*.

Din voia lui Dumnezeu, a sosit vremea ca să ne întoarcem ochii și să ne plecăm urechile către mama necunoscută, nu pentru a-i da ceva pe care nu ni-l cere, ci pentru a primi puteri noi dela dânsa. Mama română a avut un dar și-l are și azi. Tot ce cere dânsa, tot ce vorbește dânsa, este *simțit*, așa că toți vorbitorii străluciți, toți savanții mari, pe lângă aceasta mamă româncă, constituiesc la un loc un pitic.

Cultura unui neam atunci începe să fie

mare, atunci începe să aibă influență, când este *simțită* și aceasta artă de a simți ce spuni și ce faci, nu o putem învăța decât dela mama aceea româncă, umilă, modest îmbrăcată, din cutare cătun dosit printre munții românești. *Adevărată casă românească nici nu găsești fără chipul Maicei Domnului la locul de frunte.* Sub binecuvântarea și razele de bucurie sufletească a acestui sfânt chip, și-a format mama româncă sufletul ei admirabil. În sufletul mamei române veți găsi bogate unde din blândețea, din răbdarea, din resemnarea, din iubirea și din mila Maicei Domnului.

În îndelungatul întunec al trecutului nostru plin de cumplite viforități, acest suflet de mamă românească, format după chipul sufletesc al Maicei Domnului, ne-a scăpat de primejdia morții sufletești, care ne pândea în umbră de atâtea ori. Și aceasta mamă care în atâtea cazuri știe slujba bisericească ca preotul și diacul, are momente chinuitoare, când se nimerește să între în biserica noastră dela oraș în vre-o Duminică sau sărbătoare. Înțelege bine de ce sunt goale de bărbați, dar în judecata ei nu poate pricepe, de ce nu sunt aici *femeile*. Femeia care nu simte lipsa bisericii și întărirea credinței ei, este ceva de care numai româncele modest îmbrăcată pe dinafară, dar cu o profundă simțire pe dinăuntru, nu o pricepe.

Scumpă mamă româncă din ori ce sat vei fi tu, nu te mai mira ci te roagă așa fierbinte, așa adânc, cum numai tu știi, ca *Maica Domnului să se pogoare și peste fiicele tale dela oraș, ca dânsese să se întoarcă la ogașul vechiu al vieții românești.*

Este tot așa de bună, tot așa de miloasă, tot așa de sgârșită păstrătoare a obiceiurilor românești și fiica ta dela oraș, ca și tine, dar străinii și dușmanii au ademenit-o pe alte poteci. Maică bună, a sosit vremea să vă întâlniți mai des.

Fiica ta dela oraș, care trăește în mijlocul atâtor frumoase frământări sufletești, care are prilejul să culeagă ca albina din bogate flori atâtea dulcetuiri de cunoștințe folositoare, cari îți vor prii și ție, să le trimeată aici la sate, iar tu cu sufletul tău vânjos, care miroase a busuloc și a pâne caldă, să-i dai mult din aroma religioasă a sufletului tău.

Ție ți-a fost ușor, măică dulce, care nu ai auzit ceva mai frumos în lume, decât glasul clopotului din satul tău și nu ai văzut ceva mai atrăgător decât icoana Maicei Domnului, îmbrăcată în toate florile anului, dar greu i-a fost fiicei tale dela oraș, unde alte obiceiuri și alte ispite au făcut-o să uite casa aceea dela sat,

ferită ca un cuib afundat în desișul pădurei, de toate primejdii.

Fetițe dela oraș, vă lăsăm toate plăcerile voastre, dar barem odată pe an să vă întâlniți cu surorile voastre dela sat, la mănăstire, la icoana Maicei Domnului.

Și de 3 ori binecuvântat va fi acel suflet de preot, care aici va ști să vă încopleze sufletele voastre, la civilizație și sentiment religios.

Alte ființe se duc până la Ierusalim să-și mirue sufletele cu credință, voi obosiți mai aproape, dar nu pregetați să vă întâlniți, să vă cunoașteți și să vă schimbați cunoștințe și simțiri.

Și acum îmi aduc aminte mai bine de întâmplarea când o fată într-o noapte trebuia să toarcă potop de lână. Și lucrând a adormit plângând cu gândul la Maica Domnului. Dimineața însă când s'a trezit lâna era toată toarsă de mâinele Maicei Domnului.

Hainele, obiceiurile, planurile, vă despart iubite fetițe dela oraș, dar sufletul în adâncurile lui este acelaș, tot gingașe, tot fin simțitoare, tot torcătoare de idealuri, pe cari nu le pot realiza, sunt și fetițele dela sat, așa că și unele și altele, aveți lipsă de mâna milostivă a Maicei Domnului, ca să vă toarcă până în capăt lâna de aur a sufletelor voastre.

Și de ce separat, când Maicei Domnului îi mai cu drag să vă ajute la rugăciuni împreunate, fiindcă aveți aceeași credință, aceeași inimă românească.

Maică bătrână, nu știu din care sat ești, mângăie-te, că Dumnezeu care ne-a izbândit atâtea visuri frumoase, ne va izbândi și acest vis de a avea pline bisericile și dela oraș și dela sat de fiicele române. Atât ne lipsește doar sufletele, cari să le cheme la Maica Domnului unde vor veni toate, dar toate bucurile simțitoare de fete.

Elena Dr. Ciorotanu
protopopeasă.

Convenire colegială.

Promoția elevilor din anul 1893 dela vechea noastră preparandie din Arad și-a serbat convenirea colegială de 40 ani în ziua de 25 Iunie a. c., în Sala festivă a Academiei Teologice.

Din absolvenții în viață, cari la sfârșitul anului școlar 1892 | 93 terminând cursurile au părăsit băncile acestei școli, erau prezenți doi: Teodor Apătean, Emanuil Ardelean, Avram Blaș, Toma Crainic, Savu Dorca, Nicolae Firu, Gheorghe Grăia, Eftrem

Hedeșan, Dimitrie Micu, Pr. Patricle Miclăuș, Traian Nicodim, Nicolae Nicorescu, Ioan Rațlu, Romul Roman, Gheorghe Teodosiu, și Ioan Tărău. Absenți: 3.

Adunându-se la orele 9 în Sala festivă a Seminarului, vechiul local și al preparandiei, dl. *Nicolae Firu*, învățător director în Oradea, deschide ședința intimă a jubilanților prin o cuvântare însuflețită.

Salută pe colegii prezenți și pe actualul conducător al secției teologice din vechiul institut pedagogic-teologic al Eparhiei Arad. Comemorează cu pietate și recunoștință pe foștii profesori și colegi răposați. Păstrându-se câteva momente de tăcere și reculegere sufletească, în continuarea cuvântării aduce omagii foștilor profesori în viață: P. Sf. Sale Roman R. Clorogariu, pr. Nicolae Chiclu și pr. Valeriu Magdu și dă cetire următoarei scrisori a P. Sf. Sale părintelui Episcop Roman:

Iubiți învățacei,

Colegul vostru și al meu fost învățacei, Nicolae Firu, a avut amabilitatea să mă invite la convenirea de patruzeci ani a absolvirii Institutului pedagogic confesional din Arad, scris în cartea neamului românesc de monument istoric pecetluit cu peceții nemuririi. Convalescența după o grea boală nu-mi îngăduie să fiu între voi, ca unic rămas în viață dintre foștii voștri profesori. Primiți dar cuvântul meu scris cu dragostea cu care vi-l adresez.

Aduceți-vă aminte de sărăcia noastră bogată de pe acele vremuri. De alumneul sărăcăcios și de strălucitul ideal semănat în suflete de vrednicii urmași ai dascălului neamului românesc Dimitrie Țichindeal. De fericirea unei credințe într'un ideal.

Regretatul profesor Avram Sădean, mort pe câmpul războiului mondial, venit la Arad din școala lui Moldovan Gergely dela Universitatea Clujului de sub altă stăpânire, aprofundându-se în istoria preparandiei din Arad și sub vraja spiritului dominant al acelei de Dumnezeu binecuvântată școală, a exclamat în 1912 la aniversarea centenară a acestei școli: „Cine intră în această școală se absoarbe în duhul ei”. Iar voi, cari 40 de ani ați muncit în serviciul învățământului și ați văzut împlinirea proorociilor lui Dimitrie Țichindeal, când veniți la leagănul culturii voastre să vă închinați cu închinarea cu care se închină creștinii la Ieslea din Vitelem, dovediți marea misiune istorică ce a îndeplinit școala confesională în trecut și necesitatea reînființării ei. Gestul vostru e întărirea mărturisirii profesorului Avram Sădean, că, cine a intrat în școala lui Țichindeal din Arad, a luat duhul ei și nu se desparte de el până la moarte.

Acest prinos al recunoștinței aduc împreună cu voi școlii consacrate idealului religios-național în 25 Iunie 1933. Va fi astăzi mare bucurie și în cer între foștii noștri dascăli și colegi,

Domnul să primească prinosul și să binecuvinteze pe cei ce l-au adus.

Al vostru iubitor părinte sufletesc
Oradea, 23 Iunie 1933.

(ss) † *Roman Clorogariu*
Episcop

„Cuvântul scris“ al P. S. Sale, ascultat cu plecare, trezește vii emoții în sufletele învățăcelilor și e acoperit cu puternice aplauze și urări de bine pentru sănătatea P. Sf. Sale.

la cuvântul dl *Romul Roman*, și în o expunere clară și captivantă ne dă tabloul plastic al vieții școlare și de internat din acele vremuri sărace în bunuri materiale, dar bogate în idealuri religioase și naționale.

În numele Academiei teologice răspunde cuvântărilor rostite pâr. Rector Dr. Teodor *Botiș*. Mulțamește dlor învățători pentru alpierea și dragostea lor față de școala, care a aprins în sufletele lor lumina cunoștinței adevărului și razele iubirii de biserică și neam. Asigură pe jubilanți, că deși vremurile schimbate și forța împrejurărilor au determinat superioritatea eparhiei să încheie un acord cu statul român pentru continuarea existenței ei periclitate, prin înființarea unei școale normale a statului în Arad, caracterul ei confesional e menținut și respectat, și prin plasarea ei definitivă cu începerea anului școlar curent, în localul fostei școale normale maghiare, mai apoi al școalei normale de fete, sistate, conservarea tradițiilor ei glorioase e deplin asigurată și activă prin munca zelosă a unui corp didactic devotat chemării sale. În urma stăruințelor conducerii actuale a eparhiei s'a aplicat și față de ea regimul școlar acordat prin lege școalelor confesionale similare din Brașov, Brad, Sibiu, Blaj și Oradea.

Salută convenirea și în numele P. Sf. Sale Părintelui Episcop *Grigorie* al Aradului, care reținut prin participarea Sa la manifestația bisericească și națională din Lipova, nu poate fi în mijlocul nostru și din încredințarea P. S. Sale le împărtășește dlor jubilanți binecuvântările arhieresti și urările de bine ale P. Sf. Sale.

Terminată fiind ședința intimă, participanții pleacă în corpore la biserica catedrală, asistă la Sf. Liturghie, ocupându-și în nala bisericii locurile de pe vremea uceniciei, cântă priceasna impresionând plăcut mulțimea credincioșilor ce asistă la serviciul divin.

La sfârșitul Sf. Liturghii s'a oficiat, prin protopopul Traian *Vașlian*, asistat de pâr. Rector Dr. Teodor *Botiș* și pâr. Nicolae *Miclăuș*, un parastas pentru profesorii: Arhim. Augustin *Hamsea*, Dr. I. *Trailescu*, Dr. Tr. *Puticiu*, Teodor *Contea*, Dr. P. *Pișoș*, Dr. Ioan *Petran*, Romul *Nestor* și Lazar *Teaculă* și pentru colegii răposați. Răspunsurile le-a cântat corul părintelui *Virgil Lugoian*,

După terminarea serviciului divin se înapoiază la Seminar, vizitează localul școalei, grădina, alumneul vechiu, căminul lor de odinioară, azi locuința rectorului și se fotografiază în grup.

Frumoasa și emoționanta comemorare de 40 de ani a absolvirii Institutului nostru pedagogic din partea elevilor lui recunoscători, promovați în anul 1893, s'a terminat cu o agapă colegială în restaurantul *Lovasberényi*. În atmosfera de intimitate și de amintiri a vremurilor de lupte și jertfe din trecut, au rostit cuvântări dnl: Romul *Roman*, Dr. Teodor *Botiș*, Nicolae *Firu*, și Nicolae *Cristea*, fost revizor și inspector școlar. La agapă participă și dl subrevizor școlar *Lazar Igrășan*.

După masă jubilanții au plecat la vetrele lor.

Reveniri la Biserica ortodoxă în Bârzava.

Între aderenții sectei baptiste de pe valea *Mureșului* sunt puțini trecuți de date mai recente. Trecerile mai mari s'au săvârșit între anii 1910-1915, trecând dela confesiunile ortodoxă și gr. catolică. În comuna *Bârzava* înjghebaseră o casă de adunări și numărau o cifră destul de importantă. Dar organizarea lor dela început a fost de scurtă durată, fiindcă în scurt timp, unii dintre cei trecuți la baptism au revenit la vechile lor biserici în frunte cu conducătorul și organizatorul lor reposatul *Vselian Popoviciu* fost inv. penz.

Organizația centrală baptistă cu multe storfări și mijloace reușește totuși și mai rețină dintre cei trecuți câte-va sufletele, trimițându-le predicatori.

Duhul Sfânt ce a luminat odinioară pe Sf. Apostoll s'a pogorât în aceste zile și peste comuna noastră luminând mintea a patru suflete baptiste și îndreptându-le calea spre biserica noastră ortodoxă. Aceste suflete se numesc *Silvia Ghere* trecută dela religia gr. catolică la baptism în 1913 și fiicele ei. *Silvia* de 11 ani, *Ana* de 9 ani *Maria* de 7 ani, elevă în clasele primare ale școalei de stat, toate nebotezate fiind mai mici de 12 ani.

Luni ziua doua de *Rusalii* s'a făcut cu mare fast botezul celor 3 fetițe de către preoții *Iosif Popoviciu*, *Oct. Câmpean* și *Nicodim Neagota* din *Monoroștia* botezând fiecare câte una, nașa fiind învățătoarea *Dna Felicla Lenghlei* din loc.

La sfârșitul botezului au predicat Pâr. *Oct. Câmpean* combătând cu o mulțime de citate biblice inv. baptiste și în special cele privitoare la botez, apoi Pâr. *Neagota* vorbind de sf. cruce și sf. icoane. Pâr. *Câmpean* se adresează școlarilor și copiilor îndemnându-i să le primească între ei ca pe niște surori

dragi, apoi vrăstnicilor, să le primească între ei ca pe niște fice iubite și cumiți.

Noi ne bucurăm că Atotputernicul a luminat mintea acestor ființe și le-a îndreptat spre sânul adevăratei lor mame: *biserica ortodoxă*.

INFORMAȚIUNI.

Șovinismul unguresc și cultul „Inimei lui Iisus”. Duminică în 25 Iunie a c. circa douăzeci de mii de oameni au defilat în Budapesta sub auspiciile societății: „Cultul inimii lui Iisus”, dar cu gânduri revizioniste! Vedeți, același lucru s'a întâmplat la Radna, unde tot societatea: „Inimei lui Iisus” a făcut un pelerinaj. Între cele două societăți era o singură deosebire: cea din Budapesta a defilat cu tricolorul maghiar, iar cea din Radna se părea a fi mai religioasă!

Nu felicităm pe frații „uniți”, cari au asemenea societăți, cu abatere dela credința și cultul strămoșesc ortodox, ci le aducem aminte de frații lor unguri catolici!!

BIBLIOGRAFIE.

A apărut:

Ermeneutica biblică

sau

Știința interpretării Sfintei Scripturi

pentru institutele teologice și pentru uzul particular, de

Arhim. *Dr. Iustin I. Suciu*, profesoar la Academia teologică din Arad. Cu o prefață de P. S. Sa *Grigorie* episcopul Aradului.

Cartea înfățișează, pe 269 pagini, sistematic metodele de interpretare a Sfintei Scripturi, dând lămuriri asupra înțeleșurilor biblice, asupra principiilor generale pentru aflarea înțeleșului biblic, și asupra formelor de expunere ale aceluiași înțeleș. Cursul acesta ermeneutic este mai complex și mai exemplificat decât cum s'a făcut până în prezent la noi. Stilul concis și abundența exemplurilor cu explicarea lor fac manualul o lectură plină de interes. Prețul 50 lei plus porto-postal. Editura autorului, se poate procura și la Librăria diecezană.

Nr. 4273/1933.

Anunț școlar.

Se aduce la cunoștință celor interesați că petițiile de primire în Academia Teologică ort. rom din Arad, pentru anul școlar 1933/34, sunt a se înalța

Consiliulul Eparhial ort. rom. în Arad, până la 10 Septembrie 1933, anexând în original, următoarele documente:

1. Diploma de bacalaureat sau de seminar teologic.
2. Act de botez, dela Oficiul parohial, eliberat în timpul cel mai recent.
3. Certificat de moralitate dela Oficiul parohial la care aparține petiționarul.
4. Certificat medical prin care să se constate integritatea spirituală și corporală a petiționarului.
5. Certificat dela preotul locului că știe cetli cu litere cirilice și că are aptitudine pentru cântări.
6. Certificat despre situația militară a petiționarului, dacă este înrolat.
7. Obligațiunea din partea părinților, ori a tutorelui, că va plăti regulat cheltuielile de întreținere obligatorii, în internat, în cursul anilor de studii.
8. Condițiunile de întreținere în internat sunt: 8.000 Lei anual, cari se plătesc în trei rate anticipate, la Casa Consiliului Eparhial și anume: Lei 300 la înscriere; Lei 2500 la 1 Ianuarie 1934 și Lei 2500 la 1 Aprilie 1934.
9. Toți studenții sunt obligați a locui în internatul teologic.
10. Nici un student nu poate fi primit în Academie sau la examene, dacă nu este în ordine cu taxele de internat, restante și curente.

La intrarea în internat, fiecare student va aduce cu sine: 6 cămăși, 6 perechi de subpantaloni, 3 cămăși de noapte, 6 perechi de ciorapi, halne de paț (cearceafuri, plapomă, pernă și cuvertură de pat), 3 ștergare, 3 șervete, 1 pahar, o ceașcă, 3 farfurii, plepteni, săpun, perie de dinți, de haine, de ghetă, ace, și îmbrăcămintea necesară.

Studenții sunt obligați a-și procura și purta uniforma școlii (halne de culoare neagră, vestă închisă, pălărie și pantofi negri).

11. Petițiunile sunt a se timbra legal și a se scrie cu mâna proprie. Cele netimbrate, ori defectuos instruite se vor retrimiti nerezolvate.

12. Petiționarul să indice domiciliul și poșta ultimă scrisă corect și citeț.

13. Înmatriculările studenților se fac la Rectoratul Academiei, în zilele de 27-30 Septembrie 1933. Cursurile încep la 2 Octombrie 1933.

Cei întârziați dela termenul înmatriculărilor, pot fi înmatriculați și admiși la cursuri numai cu aprobarea Consiliului eparhial.

14. Taxele școlare, ce se plătesc la Rectoratul Academiei, sunt de 1100 Lei.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 22 Iunie 1933.

† GRIGORIE,
Episcop.

Nr. 4116/1933.

Comunicat.

Prea C. Sa Părintele protopop al Bălințului, Ioan Trifu, cu raportul său No. 602/933, ne-a înaintat tabloul nominal de 37 perechi concubini pe cari C. Sa Păr. Pavel Bichiceanu din comuna Crivobara, în prima jumătate a anului 1933 i-a cunoscut, arătând că unii din cei cunoscuți au trăit în concubinaj de 22 ani.

Apreciem cu plăcere și lăudăm râvna. C. Sale păr. Pavel Bichiceanu, pentru aducerea enoriașilor săi la Hristos și aducem cazul la cunoștința publică spre a arăta și dovedi, ce poate face devotamentul apostolesc al unui preot conștient de sublima sa chemare, pentru Sf. Biserică și mântuirea sufletelor încredințate lui.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 22 Iunie 1933.

† GRIGORIE
Episcop.

Mulțumire.

Cu profundă recunoștință adresăm cele mai călduroase mulțumiri P. C.-lor și C.-lor părinți protopopi și preoți asistenți, cari au servit prohodul, precum și tuturor prietenilor și cunoscuților noștri, cari prin prezență, scris și flori au luat parte la marea durere ce am încercat prin pierderea atât de timpurie a prealubitel noastre soție, fiică, soră, cumnată, nepoată mătușe și verișoară Constanța Seculin născ. Iancu.

Arad, la 30 Iunie 1933.

protopop Sava Tr. Seculin și
familiii Iancu și Rașlu.

Parohii vacante.

Concurs repetit.

Conform rezoluțiunii Ven. Consiliu Eparhial Nr. 6292/932, pentru îndeplinirea parohiei Vărfurle (Ciucu), protopopiatul Gurahonț, devenită vacantă prin mutarea preotului Ioan Lorinț la Mănerău, se publică concurs cu termen de 80 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Venitele parohiei sunt cele din coala B.

1. Birul parohial legal.
2. Stolele legale.
3. Casă parohială cu grădină (fosta școală confesională).

4. Parohia fiind vacantă la f. a., nu e luată în bugetul statului pe a. bugetar 1933-34,— deci cade

Tiparul Tipografiei Diecezane Arad.

în prevederile comunicate de V. Consiliu Ep. Nr. 3005/933 alineatul 4. (Nr. 22 „Bis și Școala”).

Parohia e de clasa III-a (a treia).

Parohul ales va predica regulat, va catehiza elevii dela școlile primare și va suporta impozitele după beneficiul său.

Cei ce doresc a compete la aceasta parohie, vor înainta recursele, adresate Consiliului parohial din Vărfurle (Ciucu), la oficiul protopopesic din Gurahonț, în termenul concursului, și până lângă observarea §-lui 33 din Regulamentul pentru parohii, se vor prezenta în sf. biserică spre a-și arăta dexteritatea în oratoric și rituale.

Consiliul parohial.

În înțelegere cu: Constantin Lazar,
protopop în Gurahonț

1—3

Aviz.

La Școala Normală de fete din Oradea se primesc înscrierile pentru cl. I normală.

Candidatele trebuie să aibă vârsta de 12 ani împliniți. Pentru cele mai mici de această vârstă se vor adresa direcțiunii școlii cereri însoțite de certificate medicale, iar Ministerul va dispune, dacă este cazul, să li se acorde dispensa.

Deodată cu cererea părinții candidatelor vor prezenta următoarele acte:

1. Extrasul de naștere.
2. Certificatul de studii al școlii la care au urmat mai înainte.
3. Actul de vaccinare.
4. Certificat de bună purtare din partea direcțiunii școlii la care a urmat.
5. Un certificat dela primărie de cetățenie a tatălui.

Direcțiunea școlii va trimite prospect, la cerere.

Concursul începe în ziua de 11 Septembrie 1933 orele 8 a. m.

Examen se va da din limba română, aritmetică istorie și geografia țării (materia primelor 4 clase primare).

Nici o bursă nu se acordă.

Taxa școlară (internat și taxa de frecvență) 8200 lei.

Pentru externe, în cazul când părinții locuiesc în Oradea, taxa e 2200 lei.

În celelalte clase nu sunt locuri vacante.

Direcțiunea.

Red. responsabil: Protopop SIMION STANA